

Høringsuttalelse - ny høring av temaplan for overordnet mobilitet i Hønefoss

Avsender: Ringerike Næringsforening (RNF), ved styre og administrasjon

Ringerike Næringsforening organiserer næringslivet i hele Ringeriksregionen og representerer samlet sett både større virksomheter, små og mellomstore bedrifter samt handelsstanden i Hønefoss sentrum. Næringslivet er en sentral del av byens funksjon, innhold og attraktivitet, og står for verdiskaping, arbeidsplasser og privat finansiering av utvikling og bærekraft.

RNF avgir denne uttalelsen på vegne av helheten i næringslivet. Det vil parallelt kunne komme enkeltinnspill fra virksomheter og bransjer, som reflekterer ulike perspektiver og erfaringer.

Ringerike den 20.1.2026

Jørgen Moe
Daglig leder
Ringerike Næringsforening

1. Overordnet perspektiv og politisk kontekst

RNF anerkjenner arbeidet som er lagt ned i temaplanen for overordnet mobilitet i Hønefoss, og registrerer samtidig at planen har vært gjenstand for omfattende og delvis opprivende politisk og offentlig debatt. Det er bred enighet om at avstanden mellom ulike parter var betydelig i forrige høringsrunde, men RNF vil understreke at det har skjedd mye siden den gang.

Det har vært:

- aktive bidrag fra politikere i Ringerike kommune
- dialog og møter mellom næringslivet og de politiske partiene, herunder initiert av både Arbeiderpartiet og Høyre
- møteplasser arrangert av RNF, både i forkant av og etter den politiske behandlingen før jul, samt under pågående høring
- ..

Dette gir et godt grunnlag for å videreutvikle planen i en mer samlende og presis retning.

RNF mener samtidig at det er avgjørende at mobilitetsplanen ikke alene blir lagt til grunn for byutviklingen i det korte bildet. Etter RNFs vurdering er det **byplanen** som i større grad burde vært prioritert og rullert for å skape faktisk byutvikling. I praksis har Hønefoss hatt begrenset utvikling siden byplanen ble vedtatt, og Lloyds Hønefoss fremstår som det første og eneste prosjektet som er behandlet og vedtatt i tråd med denne.

2. Problemforståelse og hvilket problem det er det vi løser?

RNF stiller spørsmål ved om saksgrunnlaget i tilstrekkelig grad dokumenterer et akutt mobilitetsproblem i Hønefoss i dag. Kommunen har selv pekt på at man mangler gode lokale data, og at planen i stor grad bygger på nasjonale føringer og beste praksis. RNF mener dette gjør det særlig viktig å skille mellom:

- faktiske, dokumenterte utfordringer i dagens situasjon
- og langsiktige, normative ambisjoner for ønsket byutvikling

Disse to perspektivene forutsetter ulike virkemidler, ulik rekkefølge og ulik grad av inngripen.

Utgangspunktet bør være: *«If it works, don't fix it»*.

3. Næringslivets rolle og økonomisk bærekraft

Næringslivet i Hønefoss er ikke spesielt robust sammenlignet med nasjonale gjennomsnitt. Mange virksomheter opererer med lave marginer og begrenset omstillingsevne. Dette samsvarer med nasjonale trender innen handel, servering og tjenesteyting.

Økonomisk bærekraft er en forutsetning for all annen bærekraft. Mens offentlig sektor kan bevilge seg handlingsrom, må næringslivet skape dette gjennom lønnsom drift.

Enhver endring i tilgjengelighet, logistikk eller bruksmønster vil derfor få konsekvenser. For noen kan omstilling gi rom for ny utvikling. For andre vil konsekvensen være avvikling. I mange tilfeller er dette irreversibelt.

Dette er ikke ment som en advarsel, men som en forventning om at konsekvenser vurderes opp mot gevinster på en etterprøvbar måte. Disse konsekvensene må, etter vår oppfatning belyses, slik at konsekvensene er kjent. Vi kan ikke legge til grunn at bortfall av næring vil tas igjen ved reetablering. Historien viser det motsatte. Tapte næringer kommer ikke tilbake.

4. Vurdering av tiltakene etter konfliktnivå

RNF støtter hovedtrekkene i kommunens vurdering av konfliktnivå for de ulike tiltakene.

Tiltak med *lavt konfliktnivå* (1–12, 16–18)

RNF støtter i hovedsak tiltak som:

- økt trafikkssikkerhet
- bedre forhold for gående og syklende
- forbedret vinterdrift
- styrket kollektivtilbud
- bedre informasjon og forutsigbarhet

For disse tiltakene forutsettes god koordinering, tydelig kommunikasjon og realistisk prioritering.

Tiltak 9 – Nettside for mobilitet

RNF vil understreke at en nettside i seg selv ikke skaper effekt. For at tiltaket skal ha verdi, bør det forankres i klare kommunikasjonsmål og en overordnet kommunikasjonsstrategi for mobilitet. Kanalvalg bør følge av dette, ikke være tiltaket i seg selv.

Tiltak med *middels konfliktnivå*

Tiltak 15 – Byrom for alle aktiviteter

RNF støtter ambisjonen om aktive byrom, men etterlyser tydeligere avgrensning og rekkefølge.

Tiltaket innebærer i praksis omdisponering av utvalgte gateparkeringsplasser. I en by som Hønefoss er gateparkerings tett koblet til tilgjengelighet, korte ærend og handel.

RNF mener:

- eksisterende torg og byrom må tas i bruk før nye vurderes
- gateparkerings kan ikke uten videre konverteres til oppholdsarealer
- ytterligere inngrep bør avvende effekten av allerede vedtatte prosjekter

Utviklingen av Lloyds Hønefoss og Pipeplassen åpner en ny sammenhengende akse via Fossveien og Sentrumstorget, og tilfører helt nye byrom. Disse prosjektene vil i seg selv vitalisere områder som i dag er lite brukt, særlig rundt Brutorvet, Sentrumstorget og Fossveien.

RNF mener derfor at områder i Storgata og Kirkegata bør ligge i bero i denne fasen, og at eksisterende parkering og tilgjengelighet bør opprettholdes.

Tiltak med høyt konfliktnivå

Tiltak 13 – Trafikantbetaling (“Hønefoss-løsning”)

RNF vurderer dette som planens mest inngripende tiltak.

Det foreligger et grunnleggende paradoks i forutsetningene: Tiltaket fremstår både som et virkemiddel for å begrense gjennomgangstrafikk og som et finansielt instrument. I praksis kan det ikke være begge deler samtidig.

RNF er ikke prinsipielt kritisk til tiltak som faktisk og utelukkende rammer gjennomgangstrafikk. Samtidig foreligger det ingen dokumentasjon som viser at foreslått modell kun vil treffe denne trafikken.

Videre er det en reell risiko for at komplekse ordninger misforstås. Konsekvensen kan bli at kunder velger å handle utenfor Hønefoss, selv om tiltaket ikke er ment å ramme dem som har ærend i byen.

RNF mener derfor at:

- formålet må avklares entydig
- konsekvenser for handel, arbeidsreiser og varetransport må vurderes eksplisitt
- mindre inngripende tiltak må prøves før dette tas videre

5. Alternative løsninger og rekkefølge

RNF mener det finnes betydelig handlingsrom for mer målrettede og mindre inngripende tiltak.

Blant annet:

- bedre og mer aktiv bruk av eksisterende omkjøringsvei
- proaktiv varsling om tidsbesparelse ved omkjøring
- tiltak rettet mot morgen- og ettermiddagsrush
- begrensninger for gjennomkjøring av tyngre kjøretøy, med unntak for nødvendig varetransport

Videre vil mobilitetssituasjonen endres betydelig gjennom E16 Nymoen/Eggemoen, som etablerer en ny øst–vest-akse nord for Hønefoss, samt gjennom pågående byutviklingsprosjekter.

RNF mener mobilitetsplanen bør ta høyde for dette, og vurdere rekkefølge og timing deretter. Et vesentlig tiltak for bedre mobilitet, ville være at Ringerike kommune aktivt sikret rask fremdrift for E16 Eggemoen/Nymoen.

6. Behov for bedre datagrunnlag og løpende medvirkning

Før de mest inngripende tiltakene vurderes videre, mener RNF det bør innhentes bedre lokal dokumentasjon knyttet til:

- faktisk andel gjennomgangstrafikk
- sammenheng mellom trafikk og sentrumshandel
- konsekvenser for små og mellomstore virksomheter
- risiko for handelslekkasje

RNF understreker at næringslivet ikke bør høres som et enkeltstående punkt, men som en løpende part i videre utvikling og prioritering av tiltak.

Avslutning

En by uten næringsliv er en by uten innhold. Mobilitet er et virkemiddel, ikke et mål i seg selv. For at Hønefoss skal utvikles som en levende, tilgjengelig og bærekraftig by, må mobilitet, byutvikling og verdiskaping ses i sammenheng.

RNF ser frem til videre dialog og medvirkning i det videre arbeidet.

Ringerike den 20.1.2026

Jørgen Moe Daglig leder	Cecilie Laeskogen Styreleder	Per Erling Roskifte Nestleder
Wenche Ravlo Styremedlem	Ellen Ø. Aamodt Styremedlem	Thor Bård Gundersen Styremedlem
Paal Erik Haakensen Styremedlem	Lars Petter Elsrud Styremedlem	Torgeir Nøkleby Varamedlem
Ole Petter Løbben Varamedlem		